

Preek bij Lucas 2 en Jesaja 9 2018 (TV-dienst voor alle leeftijden)

Voordat ik met de preek begin, wijs ik jullie even op de preekcijferpuzzel. Die vind je op pagina 17 van het liturgieboekje. In de preek zit een aantal cijfers verstopt. Ik verklap alvast het eerste cijfer, dat is 140. Daar begint de puzzel. Als er een volgend cijfer klinkt, kun je met potlood een lijntje trekken naar dat cijfer. En zo verder naar het volgende cijfer. Let op: elk cijfer in de puzzel wordt maar 1x gebruikt. En er staan ook cijfers in die niet meedoen. Als je goed puzzelt, komt er uiteindelijk een afbeelding tevoorschijn. Zijn jullie er klaar voor? Goed. Daar gaan we.

“Je bent niet alleen” is het thema van deze Kerstviering. Je bent niet alleen. Nou, daar komen Jozef en Maria óók al gauw achter, als ze in Bethlehem een plek zoeken om te overnachten. Ze zijn bepaald niet de enige. Het is een drukte van belang. Vanwege die vermaledijde volkstelling.

Helemaal vanuit Nazareth, het dorp waar ze woonden, waren ze naar Bethlehem gekomen. En dat is toch al gauw een afstand van zo’n **140, 150** kilometer. Dus daar doe je te voet met een ezel wel **28** uur over. Ik kan me zo voorstellen dat dat geen pretje is, als je **9** maanden zwanger bent.

En eenmaal in Bethlehem aangekomen, zoeken ze een herberg voor de nacht. Maar die herberg hebben ze zo **1, 2, 3** niet gevonden. En **4, 5, 6** ook niet trouwens.

Kunnen de puzzelaars het nog volgen? Ja, het gaat nu even snel met de cijfers...

Jozef en Maria vinden dus nergens een slaapplek. Maar de geboorte van hun kind laat niet langer op zich wachten. En zó gebeurt het dat het Kerstkind wordt geboren in een smoezelige stal. Tussen de beesten.

En bij gebrek aan andere opties wordt de vóerbak als wieg gebruikt. Het oude woord ‘kribbe’ klonk nog wel een beetje romantisch, maar het betekent toch écht ‘voerbak’: de trog waar de dieren uit vreten.

Ik denk dat Jozef en Maria zich Kerst ook anders hadden voorgesteld. Óf is dit precies wat Kerst moet vóórstellen?

Kijk eens naar wat die engel zegt tegen de herders. Als hij ze vertelt van de Redder die is geboren. Christus de Heer. De beloofde Messias. Koning van de vrede. Wat zegt de engel over hém tegen de herders in vers **12**? “En zó kunnen jullie hem herkennen: het kind ligt in een vóerbak.”

De engel zegt dus níet: “Ja, beste herders, het liep niet helemaal zoals gepland. Onze reservering in het Hilton was niet helemaal goed doorgekomen. Dus let maar niet op de rotzooi in de stal. Ik weet, een voerbak voor een koningskind, het lijkt nergens naar, maar geloof me, het is ‘m echt.”

Dát zegt de engel allemaal níet. Nee, hij zegt over die vóerbak: zo kun je hem herkénnen. Dit maakt hem herkénbaar. Dit is dus niet per ongeluk, nee, dit is hét herkenningsteken. Niet een 24-karaats gouden wieg, nee: een aftándse voerbak.

Maar dat vráágt van die herders natuurlijk wél iets. Namelijk dat ze niet afgaan op hun éérste indruk. Maar dat ze twéé keer kijken. Vérdér kijken. Opníeuw kijken.

Met Kerst vieren we de geboorte van Gods Zoon. De komst van Gods liefde op aarde in de gedaante van een kind. Maar om die liefde te vínden en te herkénnen, moet je twéé keer kijken. Dit is geen liefde op het éérste gezicht; dít is liefde op het twééde gezicht.

Dáár moeten de herders naar op zoek: naar Gods liefde op het tweede gezicht.

En daar moeten wíj óók naar op zoek, als we tenminste willen dat Kerst écht iets voorstelt. En dat het méér is dan een kortstondig gezelligheidsfeest. En dat het óók een feest wordt voor mensen die niet in de feeststemming zijn.

Op zoek dus naar Gods liefde op het tweede gezicht. Want wat als we dat níet doen? Dan vréés ik dat we God vaak over het hoofd zien. Dan verwachten we hem dáár waar hij níet is, en herkennen we hem níet, waar hij wél is.

En waar zou hij dan kunnen zijn?

Misschien herken je God wel in de krácht, die je in moeilijke tijden tot je eigen verwondering in jezelf ontwaart.

In die vriend die in een donkere tijd met een pannetje soep voor de deur staat.

In die verpleegkundige, die niet alleen komt om te prikken, maar ook om te vragen hoe het met je gaat...

Ik sprak eens een leerling hier op een basisschool in Rijswijk, een meisje van een jaar of 8. Zij zei tegen me: “Wat jammer dat God geen smártphone heeft. Dan kon hij ons een sélfie sturen en dan zouden we hem kunnen zien en herkennen.”

Nou weet ik niet of het jammer is dat God geen smartphone heeft, maar ik denk wél dat hij al een selfie hééft gestuurd. Een selfie van God? Jazeker. Dat is het kind in die voerbak.

Kind naar Gods beeld.

Kind naar Gods hart.

En dit is géén *picture perfect*. Dit is ánders dan de selfies die doorgaans op social media worden gepost: de perfecte plaatjes uit perfecte levens. Nee, God houdt kennelijk meer van het ímperfecte.

En **30** jaar later, als het kind de voerbak is ontgroeid, dan maakt hij als volwassene h́ier zijn missie van. Zijn levenswerk. Want Jezus gaat ze ópzoeken:

Al die onvolmaakte mensen. Al die mensen met een kras of een deuk. Gehavend door het leven. Mensen die je op het eerste gezicht misschien liever zou ontlopen.

Maar h́ij kijkt naar ze met liefde op het twééde gezicht.

Hij zoekt ze op. Hij deelt hun lijden. Hij deelt hun lot.

En zó laat hij ze weten: jij bent niet alleen. Zó laat Jezus zien hoe God naar óns kijkt. Hoe hij het mooie ziet in ieder mens, in jou en in mij, dóór alles heen.

Want volgens de bijbel zijn wij naar Góds beeld geschapen. Al ligt het er niet altijd dik bovenop. Maar wie je ook bent geworden, en hoe je leven er ook bij staat, in zijn ogen ben je de moeite waard.

Want wat máákt ons nou eígenlijk de moeite wáárd?

Ik weet niet of je de film Good Will Hunting wel eens hebt gezien? Een film van **21** jaar oud die ik denk ik wel **10** keer heb gezien.

De film gaat over de **20**-jarige Will, een briljante jongen, die helemáál niet goed in z'n vel zit. En dan ontmoet hij een psychiater, Sean, die hem probeert te helpen.

In een van hun gesprekken vertelt Will dat hij het perfécte meisje heeft ontmoet. Maar hij wil geen twééde afspraakje met haar maken, want dán valt het perfecte plaatje waarschijnlijk in duigen.

En als antwoord dáárop vertelt de psychiater over zijn eigen vrouw, die een paar jaar eerder is overleden.

Hij vertelt dat zijn vrouw, als ze nerveus was, altijd windjes liet. En ook 's náchts. En dat dat één keer zó hard was, dat zelfs de hónd er wakker van werd. En dat zij toen aan hém vroeg: was jíj dat? En dat hij niet durfde te zeggen dat zíj het was...

En als Sean en Will uitbundig hebben gelachen om dit verhaal, zegt de psychiater: “Weet je, ze is nu twee jaar dood en dít zijn de dingen die ik me herinner... Dit soort fantástische dingen... Dít is wat ik het mééste mis. De kleine eigenaardigheden, die haar maakten tot wie ze was...

En, zegt hij, ze kende ook al míjn kleine tekortkomingen. Mensen noemen dit soort dingen imperfecties, gebreken, maar dat zijn ze niet; dit is júíst het mooiste.”

Wat een inzicht, hè? Je eigenaardigheden, je tekortkomingen, je gebreken, die maken je niet alleen herkénbaar, ze maken je de moeite wáárd!

Daarom is de mooiste liefde die op het twééde gezicht. Ga dus níet op zoek naar het perfecte plaatje. Niet als je Gód wilt herkennen, en ook niet als je een ander méns wilt kennen. Maar zoek naar liefde op het twééde gezicht...

En hoe dóe je dat dan? Goeie vráág...

Nou, om te begínnen: begín maar bij jezelf. Want om van een ander te kunnen houden, helpt het als je ook een beetje van jezelf houdt. Dat wil zeggen: van degene die je écht van binnen bent.

En dat valt misschien niet altijd mee. Nou ja, laat ik voor mezelf spreken. Máár, kijk dán naar jezelf met liefde op het tweede gezicht. Want naar Gods beeld ben je geschapen. Je bent de moeite waard.

En dán, vervólgens, ga je bij ánderen op zoek naar liefde op het tweede gezicht. En ook dát zal niet altijd eenvoudig zijn.

Want wat vráágt dat van je? Dat je je éérste indruk negeert, dat je moeite doet om verder te kijken dan je neus lang is. Het vraagt van je dat je je eigen weerstand overwint, dat je je oordeel opschort, dat je het nog een tweede kans geeft. Dat je vergeven kunt...

Denk aan je partner, waar het nieuwe inmiddels wel vanaf is... Of die incapabele collega, aan wie je je stoort... Die eenzame buurvrouw, die je zoveel tijd en energie kost... Die irritante broer aan het Kerstdiner...

Kijk naar ze met liefde op het tweede gezicht. Dán gaat Kerst écht wat voorstellen.

En nu we toch bezig zijn, wát denk je van die zwérver..., en die vlúchteling...?

Zou je ook naar hén kunnen kijken met liefde op het twééde gezicht?

Zou je in díe mensen iets van Gód kunnen herkennen? Iets van zíjn beeld? Door alles heen? Zoals in dat kínd in die vóerbak?

Want als ons dát lukt,

dán wordt Kerst **2018** echt ónvoorstelbaar.

Dán wordt dit het feest der herkenning.

Dán is geen mens meer alleen.

Amen.

